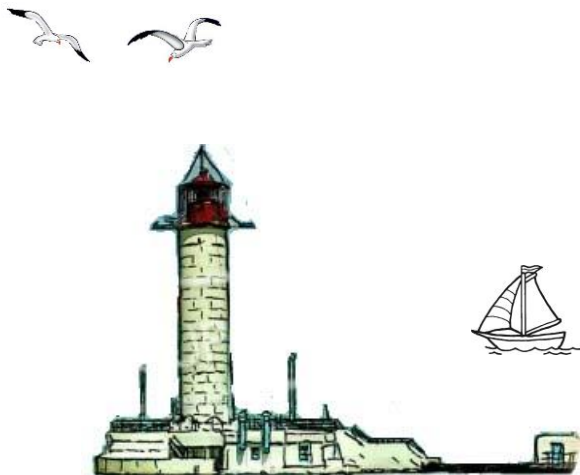

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДП УКРАЇНСЬКИЙ НДІ МЕДИЦИНИ ТРАНСПОРТУ
МОЗ УКРАЇНИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

БЮЛЕТЕНЬ XXIV ЧИТАНЬ ІМ. В. В. ПІДВИСОЦЬКОГО

15 – 16 травня 2025 року

ОДЕСА 2025

ББК 52. 52 Я 431

УДК 929 Підвисоцький В. В. : 61

Організатори – засновники конференції:

Одеський національний медичний університет
ДП Український НДІ медицини транспорту МОЗ України
Наукове товариство патофізіологів України

***Головний редактор
Редакційна колегія***

Вастьянов Р. С.

**Анчев А. С.
Бадюк Н. С.
Гоженко А. І.
Савицький І. В.
Єфременко Н. І.
Насібуллін Б. А.
Остапенко І. О.**

Адреса редакції:

вул. Канатна 92, 65039, м.Одеса, Україна

e-mail: badiuk_ns@ukr.net

XXIV–і читання В. В. Підвисоцького: Бюлетень матеріалів наукової конференції (15-16 травня 2025 року). – Одеса: УкрНДІ медицини транспорту, 2025. – 210 с.

© УкрНДІ медицини транспорту

**ПДВИСОЦЬКИЙ
ВОЛОДИМИР ВАЛЕРІАНОВИЧ**

24.05.1857 - 22.01.1913

Засновник і декан медичного факультету,
Завідуючий кафедрою загальної патології
Імператорського Новоросійського університету
в місті Одесі
1900-1905

**АНАЛІЗ КОМОРБІДНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ВІЙСЬКОВО-
ЛУЖБОВЦІВ З ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ**

**ANALYSIS COMORBID DISEASES IN MILITARY SERVANTS
WITH POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER IN THE
CONDITIONS OF THE WAR IN UKRAINE**

**Ковальцова М. В., Морозов О. В., Огнева Л. Г., Асанова Ю. В.,
Копил О. О.**

Харківський національний медичний університет, Україна

Актуальність. Повномасштабні військові дії в Україні призводять до зростання кількості військовослужбовців, які зазнали не тільки фізичних, а ще й значних психологічних травм, що зумовлює розвиток посттравматичного стресового розладу (ПТСР). У цьому контексті, дослідження коморбідних захворювань у даній категорії пацієнтів набуває особливої актуальності, оскільки наявність ПТСР, може значно ускладнювати перебіг вже раніше діагностованих або призводити до появи нових патологій в інших системах організму. Як наслідок, погіршується якість життя військовослужбовців, знижується боєздатність та ускладнюється процес реабілітації повернення військовослужбовців до цивільного життя.

Метою дослідження стало проведення аналізу коморбідних станів пацієнтів з ПТСР на 50 історій хвороб військовослужбовців, які перебували на лікуванні у 15 психіатричному відділенні ветеранів війни та військовослужбовців в КНП ХОР ОКІЛ №3, зазнали бойового стресу протягом військової служби.

Матеріали досліджень. У всіх військовослужбовців з ПТСР виявлена коморбідна патологія. З боку центральної нервової системи діагностовано мігрень (86%), енцефалопатії (8%) і полінейропатії (6%). Виявлено порушення функціонування ендокринної системи, мали місце цукровий діабет II типу (56%), зміни у щитоподібній залозі (20%), еректильна дисфункція (14%), порушення фертильності (10%). Серед змін у шлунково-кишкового тракту значне місце займає хронічний гастрит (80%), менше розвиток виразкової хвороби шлунку (5%) і синдрому подразненого кишківнику (15%). З боку серцево-судинної системи виявлено гіпертонічну хворобу (81 %), ішемічну хворобу серця (11 %) та інфаркт міокарду (4 %).

Серед причин розвитку захворювань військовослужбовців можна виділити прямий вплив бойових травм (контузій, вибухових хвиль, поранень), розвиток психосоматичних реакцій на травматичні події з розвитком хронічного психоемоційного стресу (втрата побратимів, обмеження спілкування з родиною, польові умови існування), наслідки впливу токсичних речовин на полі бою, нерегулярне харчування, порушення режиму дня, які часто супроводжує військовослужбовців під час виконання бойових завдань у польових умовах.

Висновки. Критична необхідність використання інтегрованого підходу до лікування та реабілітації військовослужбовців зумовлена зростанням кількості постраждалих, що несе додаткове навантаження на систему охорони здоров'я, особливо в умовах воєнного часу, коли ресурси медичних закладів є обмеженими. Отримані дані підкреслюють нагальну потребу у розробці та впровадженні комплексних, мультидисциплінарних програм лікування та реабілітації військовослужбовців з ПТСР, які б одночасно враховували як психічні, так і соматичні захворювання. В умовах військового стану, своєчасна діагностика та адекватне лікування коморбідних станів є ключовим фактором для збереження здоров'я та боєздатності військовослужбовців.

Ключові слова: психологічна травма, лікування та реабілітації військовослужбовців, психоемоційний стрес

Keywords: psychological trauma, treatment and rehabilitation of military personnel, psycho-emotional stress

<i>Зяблицев С. В., Шемет Я. А., Ліходієвський В. В., Євстіфесев Д. І., Андрущенко В. А., Більсон М. І., Шевчук А. О.</i>	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГІДРОГЕНІЗОВАНИХ 2,3-БЕНЗОДІАЗЕПІНІВ ПРИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВІЙ ТРАВМІ	99
 <i>Ковальцова М. В., Морозов О. В., Огнева Л. Г., Асанова Ю. В., Копил О. О.</i>	
АНАЛІЗ КОМОРБІДНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З ПТСР В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	102
 <i>Коник Т. Р., Трохименко М. Б., Хруставка Р. В.</i>	
КЛІНІЧНІ ТА ДІАГНОСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАТОЛОГІЙ ЕПІФІЗАРНИХ ПЛАСТИНОК ТРУБЧАСТИХ КІСТОК У ДИТЯЧОМУ ВІЦІ	104
 <i>Крулик Н. В., Гайченко А. В.</i>	
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК МНОЖИННИХ НЕУСКЛАДНЕНИХ КОМПРЕСІЙНИХ ПЕРЕЛОМІВ ГРУДНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА У ДИТИНИ: ДІАГНОСТИЧНІ ТА КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ	106
 <i>Купрієнко М. М., Янчій Р. І., Джуран Б. В., Балко О. Б., Балко О. І.</i>	
ГЕТЕРОГЕННІСТЬ МІКРОБІОТИ У СКЛАДІ БІОПЛІВОК НА ПОВЕРХНІ НИРКОВИХ КІНЦІВ СЕЧОВОДИНИХ СТЕНТІВ	108
 <i>Кучабський С. М., Гудима А. А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСІВ ЛІПІДНОЇ ПЕРОКСИДАЦІЇ У М'ЯКИХ ТКАНИНАХ ПРИ ПРОВЕДЕННІ РЕКОНСТРУКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ У РІЗНІ ТЕРМІНИ ПІСЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ КРАНІОСКЕЛЕТНОЇ ТРАВМИ, УСКЛАДНЕНОЇ ГОСТРОЮ КРОВОВТРАТОЮ	113
 <i>Левицький А. П., Гоженко А. І., Величко В. В., Селіванська І. О., Малиновський В. О., Лапінська А. П.</i>	
АЛІМЕНТАРНА ПРОФІЛАКТИКА ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ	115